

ACCOUNTANTSVERSLAG 2024

Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân

9 juli 2025

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Aan het bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân
T.a.v. de heer M.J. Jellema, secretaris
Postbus 4
8800 AA FRANEKER

Behandeld door: Erik Vriesen
Ons kenmerk: 2025.213
Datum: 9 juli 2025

Geacht bestuur,

In opdracht van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noardwest Fryslân (verder aangeduid als: de Dienst) hebben wij de jaarrekening 2024 gecontroleerd. U heeft onze opdracht bevestigd door middel van ondertekening van een (jaarlijks terugkerende) opdrachtbevestiging met daarin een aantal formele aspecten in relatie tot onze opdracht en de communicatie daarover.

Hierbij ontvangt u het accountantsverslag naar aanleiding van onze controlewerkzaamheden. Naast dit verslag ontvangt u van ons de controleverklaring alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Wij hebben onze controleverklaring gedateerd op, 9 juli 2025, de datum waarop de jaarrekening in het bestuur wordt besproken.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen. Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om het bestuur te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. E. Vriesen RA

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Inhoudsopgave

1. De hoofdlijnen van onze controle	5
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie	7
3. Resultaat en weerstandsvermogen.....	9
4. Controlebevindingen	10
5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen.....	15
6. Verplichte rapportageonderdelen.....	16
7. Afsluiting.....	20
Bijlage bij accountantsverslag 2024 SiSa Dienst Sociale Zaken en Werkgelegenheid Noordwest Fryslan	21

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- **Hoofdlijnen van onze controle**
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij hebben een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening verstrekt. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. Ook verklaren wij dat de specifieke uitkeringen die in de SiSa-bijlage zijn opgenomen getrouw en rechtmatig verantwoord zijn.
Resultaat 2024 en vermogenspositie	Net als voorgaande jaren is er bij de Dienst sprake van een nihilresultaat. Dit is het gevolg van de gemaakte afspraken met de aangesloten gemeenten. Het saldo wordt verrekend met de gemeenten, zodat er sprake is van een nihilresultaat. De gemeentelijke bijdrage voor de structurele bedrijfsvoeringslasten is in 2024 ongeveer € 10,0 miljoen (2023: € 9,7 miljoen) wat een stijging is van ongeveer 2,7%. Het eigen vermogen betreft ultimo 2024 € 693.000 (2023: 655.000) en bestaat in lijn met voorgaand jaar volledig uit de bestemmingsreserve uitvoeringslasten.
Controleverschillen	In hoofdstuk 5 vindt u een overzicht van de niet-gecorrigeerde controleverschillen die betrekking hebben op onzekerheden prestatielevering en de onderhanden werk positie jeugdzorg. Deze blijven onder de goedkeuringstoleranties, waardoor het een goedkeurend oordeel niet in de weg staat.
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de jaarrekeningcontrole geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. In onze managementletter van 11 april 2025 hebben we onze bevindingen uit de interimcontrole meer in detail beschreven.
Rechtmatigheidsverantwoording	Het bestuur heeft, op basis van een voorgeschreven format, in de jaarrekening verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de jaarrekening. Het bestuur heeft verklaard niet rechtmatig te hebben gehandeld doordat er voornamelijk sprake is van begrotingsonrechtmatigheden. Hierbij heeft het bestuur de in de financiële verordening vastgestelde verantwoordingsgrens van afgerond € 2,6 miljoen gehanteerd. Wij hebben geconcludeerd dat de rechtmatigheidsverantwoording getrouw is opgesteld.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik zijn gemeld. Wij hebben tijdens de controle ook geen aanwijzingen verkregen dat er bij u sprake is van fraude dan wel misbruik of oneigenlijk gebruik.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen, bijvoorbeeld in de waardering van vaste activa, vorderingen, voorzieningen en (het afgrenzen van) verplichtingen. Wij adviseren u om achteraf na te gaan hoe de schattingen hebben uitgedraaid zodat u hiervan kunt leren voor de toekomst.

- Inhoudsopgave
- **Hoofdpijnen van onze controle**
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Dataveiligheid en IT	In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.
Verantwoording specifieke uitkeringen	Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd met inachtneming van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole die hierover regels bevat. Wij hebben bij de voor u van toepassing zijnde specifieke uitkeringen geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstolerantie voor specifieke uitkeringen overschrijden.

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- **Bestuurlijke afhandeling en publicatie**
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit de volgende stappen: Het bestuur behandelt in de betreffende vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening, en stelt de jaarstukken daarmee vervolgens op. Op dat moment ontstaan formeel de jaarstukken. Daarna kunnen wij de controleverklaring verstrekken.

Mochten in de periode tot de vaststelling van de jaarrekening omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Openbaarmaking

Bij de jaarstukken hoort de controleverklaring die wij hebben gedateerd op 9 juli 2025. Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw eigen archief en mag niet worden gepubliceerd. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Deze mag openbaar gemaakt worden. Het is niet toegestaan de origineel getekende verklaring openbaar te maken.

Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken dit te herstellen, bijvoorbeeld door de jaarstukken van het internet af te halen, dan wel de fysieke verspreiding ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan het bestuur en de vergadering waarin de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarstukken noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt in de jaarrekening, mits de opgemaakte jaarrekening ongewijzigd blijft. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op het internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Dit accountantsverslag brengen wij uit in een versie met en zonder handtekening. De versie zonder handtekening kan in het kader van de bestuurlijke behandeling worden verspreid. De versie met handtekening is alleen bestemd voor uw archief. Verspreiding daarvan is niet toegestaan.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportage onderdelen
- Afsluiting

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Resultaat en weerstandsvermogen**
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

3. Resultaat en weerstandsvermogen

3.1 Resultaat 2024

Net als voorgaande jaren is er bij de Dienst sprake van een nihilresultaat. Een vergelijking van de jaarrekeningresultaten over de afgelopen boekjaren heeft geen toegevoegde waarde, omdat het formele jaarrekeningresultaat op nihil uitkomt als gevolg van de afspraken met de deelnemende gemeenten. De gemeentelijke bijdrage is in feite een sluitpost van de jaarrekening.

De structurele gemeentelijke bijdrage voor de bedrijfsvoeringslasten is in 2024 ongeveer € 10,0 miljoen (2023: € 9,7 miljoen) wat een stijging is van ongeveer 2,7% maar € 782.000 lager dan de begroting na wijziging.

3.2 Vermogenspositie

Uw vermogenspositie bestaat volledig uit de bestemmingsreserve uitvoeringslasten. Ultimo 2024 is hiervan de hoogte € 693.000 (2023: € 655.000. Als we de vermogenspositie vergelijken met het balanstotaal dan is de solvabiliteit 6,9% (2023: 6,5%), dit is iets hoger dan in 2023. Uw vermogenspositie is qua omvang beperkt, echter gezien de afspraken met de gemeenten loopt u ook beperkt risico. De buffer is in feite alleen bedoeld voor onverwachte tegenvallers in de bedrijfsvoering.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

4. Controlebevindingen

4.1 Algemeen

Zoals in onze managementletter beschreven is ons beeld dat de kwaliteit van de interne beheersing in lijn is met voorgaande jaren van voldoende niveau is. Voor wat betreft het opstel- en controleproces constateren wij dat deze als redelijk intensief is ervaren.

Dit is uitgebreid met uw medewerkers besproken en gezamenlijk constateren wij dat dit onder andere wordt veroorzaakt door de relatieve complexiteit van de administratie wat inherent is aan de structuur en dienstverlening van de Dienst. Door zowel de Dienst als door Eshuis zullen diverse acties in gang worden gezet om dit proces te verbeteren.

4.2 Rechtmatigheidsverantwoording

Sinds het boekjaar 2023 neemt u een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Hiermee wordt door het bestuur verantwoording afgelegd over het naleven van de financiële afspraken. Wij hebben vastgesteld dat het bestuur, in de rechtmatigheidsverantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening, concludeert niet rechtmatig te hebben gehandeld. Dit betekent dat de door het bestuur geconstateerde rechtmatigheidsbevindingen van € 7,2 miljoen de verantwoordingsgrens hebben overschreden. De verantwoordingsgrens is door het bestuur in de financiële verordening vastgesteld op 3% van de totale lasten en komt voor 2024 uit op afgerond € 2,6 miljoen. Deze bevindingen hebben voornamelijk betrekking op het begrotingscriterium, zie hierna.

Wij hebben in het kader van onze jaarrekeningcontrole vastgesteld dat de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording getrouw is. De drie relevante criteria waarover in de rechtmatigheidsverantwoording wordt verantwoord zijn als volgt:

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium ziet toe op de eisen die worden gesteld aan de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden hebben onder andere betrekking op het voldoen aan wet- en regelgeving bijvoorbeeld de Europese aanbestedingsregels. Bij de Dienst is de van toepassing zijnde wet- en regelgeving vastgelegd in het normenkader dat op 18 december 2024 door het bestuur vastgesteld. Als de van toepassing zijnde voorwaarden niet zijn nageleefd, kan dit leiden tot een onrechtmatigheid.

U heeft zelfstandig op basis van het 'Interne beheersingsplan 2024' werkzaamheden uitgevoerd. In dit interne beheersingsplan beschrijft u uitgebreid op welke wijze u voldoende zekerheid over de rechtmatigheid van de bestedingen wenst te krijgen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde 'three lines of defence' waarbij binnen de Dienst voornamelijk de eerste lijn (de controles binnen de teams/afdelingen) en de tweede lijn (de interne controle) van belang zijn.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Vanuit uw eigen interne controles zijn voor een bedrag van € 146.000 rechtmatigheidsfouten gebleken (2023: € 314.000), die betrekking hebben op het niet voldoen aan de aanbestedingswet en het onrechtmatig verstekken van energietoeslag. Wij adviseren om de vastlegging van de uitgevoerde werkzaamheden en de rapportering over eventuele specifieke bevindingen vast te leggen in een controlerapportage die meer details en aanbevelingen bevat die op managementniveau kan worden besproken. Daarnaast adviseren wij u om de reeds ingezette wensen en acties om meer controlezekerheid en sturingsinformatie uit data-analyse te verkrijgen voort te zetten. Het afgelopen voorjaar hebben wij hier nog contact gehad waarbij de organisatie heeft aangegeven hier nog verder beleid op te ontwikkelen.

Wij hebben vastgesteld dat u de intern uitgevoerde controles met voldoende diepgang heeft uitgevoerd en dat u hierbij de juiste conclusies heeft getrokken en hierover in de paragraaf Bedrijfsvoering juist en volledig heeft gerapporteerd.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium ziet toe op het budgetrecht van het bestuur. Financiële handelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten en de mutaties in de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting (begrotingscriterium). De begroting is hiermee kaderstellend en afwijkingen hiervan zijn in principe onrechtmatig.

De financiële verordening die op 10 mei 2023 door het bestuur is vastgesteld, speelt een cruciale rol in de wijze waarop de Dienst dient om te gaan met de geautoriseerde begroting en welke afwijkingen als onrechtmatig dienen te worden aangemerkt. Daarnaast is in een adviesnota welke is vastgesteld door het bestuur vastgelegd dat er geen tussentijdse begrotingswijzigingen worden opgesteld en daarmee begrotingsafwijkingen worden geaccepteerd. Overschrijdingen van lasten en investeringskredieten zijn altijd onrechtmatig en voor overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten heeft het bestuur aangegeven dat deze onder voorwaarden als acceptabel mogen worden aangemerkt. Wij adviseren wij om deze afspraken tussen de directie en het bestuur op te nemen in de financiële verordening.

Op basis hiervan heeft het bestuur voor een bedrag van € 5.897.000 aan lastenoverschrijdingen en een bedrag van € 1.137.000 aan overschrijdingen van baten en onderschrijdingen van lasten als onrechtmatig aangemerkt. Het bestuur is trouwens van mening dat van de totale begrotingsonrechtmatigheden van € 7.034.000 een bedrag van € 6.620.000 als acceptabel kan worden aangemerkt, waardoor het saldo aan begrotingsonrechtmatigheden € 414.000 bedraagt.

Wij hebben vastgesteld dat deze begrotingsonrechtmatigheden juist in de paragraaf bedrijfsvoering zijn opgenomen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Onder misbruik wordt verstaan: het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van gegevens met als doel ten onrechte overheidssubsidies of -uitkeringen te verkrijgen, dan wel met het doel om voor een te laag bedrag aan heffingen aan de overheid te betalen. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude, om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de ‘geest van de wet’). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden.

In 2021 is reeds een beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik opgesteld waarin uitgebreid is beschreven welke maatregelen en acties de Dienst uitvoert om het risico op Misbruik & Oneigenlijk gebruik te mitigeren en eventuele overtredingen hiervan te constateren. In lijn met onze aanbevelingen, zoals beschreven bij het voorwaarden criterium adviseren wij om explicieter te rapporteren over de verrichte werkzaamheden den de uitkomsten hiervan.

Vanuit uw eigen interne controles zijn geen onrechtmatigheidsfouten gebleken met het betrekking tot het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium. Wij hebben vastgesteld dat u de intern uitgevoerde werkzaamheden met voldoende diepgang heeft uitgevoerd en dat u hierbij de juiste conclusies heeft getrokken.

4.3 Onderbouwing onderhanden werk positie jeugdzorg

In de jaarrekening 2024 is net als voorgaande jaren een schuld op de balans opgenomen inzake onderhanden werk jeugdzorg. Deze post is tot stand gekomen op basis van de productieverantwoordingen van de zorginstellingen, reeds betaalde en/ of gedeclareerde zorg plus een risico-opslag. Uit een analyse van de afloop van de post in voorgaand jaren blijkt dat de post niet nauwkeurig kan worden ingeschat. Dit is het gevolg van inrichting van het proces en specifiek de afspraken die gemaakt zijn tussen SDF en de zorgaanbieders.

De omvang wordt bepaald aan de hand van de afloop van het onderhanden werk in 2025. Het nog resterende deel merken we aan als onzeker. Wij hebben vastgesteld dat naar de stand van 15 mei er nog sprake is van een niet afgelopen deel van € 1.257.000. Dit bedrag hebben we als onzeker aangemerkt en meegenomen in het overzicht van niet-gecorrigeerde bevindingen in hoofdstuk 5.

4.4 Voorzieningen

De totale voorzieningen in de balans bij de Dienst bedragen € 498.000 en is daarmee in vergelijking tot voorgaand jaar (2023: € 267.000) met een bedrag van € 232.000 gestegen. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door het opnemen van een voorziening voor bovenwettelijk verlof á € 293.000), zie hierna.

De afgelopen periode is vanuit vragen en antwoorden van de Commissie BBV gebleken dat mogelijk voor meer personeelsgerelateerde verplichtingen een voorziening dient te worden gevormd. Uitgangspunt hierbij is dat als er geen sprake is van een jaarlijks vergelijkbaar volume er een voorziening dient te worden gevormd.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Om die reden hebben we aandacht gevraagd voor een tweetal regelingen die mogelijk in 2024 niet langer aan het uitgangspunt van jaarlijks vergelijkbaar volume voldoen. De eerste betreft de Regeling Vervroegde Uittreding (RVU). U heeft gemotiveerd aangegeven dat er slechts sprake is van enkele medewerkers die voor deze regeling in aanmerking komen en dat geen van deze medewerkers voor het einde van het boekjaar 2024 een RVU-overeenkomst heeft afgesloten. Om deze reden kunnen wij instemmen met het feit dat er nog geen sprake is van een verplichting en dat er daarom ook geen voorziening voor is opgenomen. Deze zal in 2025 vermoedelijk wel in de jaarrekening terugkomen.

De tweede regeling/verlofsoort waar mogelijk een voorziening voor gevormd dient te worden betreft het bovenwettelijk en IKB-verlof. Uit recente uitspraken van de Commissie BBV is gebleken dat de interpretatie van de commissie is gewijzigd. Hieruit blijkt dat in de basis alleen bij grotere organisaties er sprake kan zijn van een voorspelbaar kostenpatroon en dat in de basis dus voor het bovenwettelijk en IKB verlof een voorziening dient te worden gevormd.

Om bovengenoemde redenen heeft u een analyse uitgevoerd of de resterende verlofsaldi. Uit deze analyse is gebleken dat het bovenwettelijk verlof van niet gelijke omvang is en heeft u hiervoor een voorziening van € 293.000 gevormd.

De belangrijkste voorziening in de jaarrekening van de dienst betreft de voorziening voor mogelijk oninbare debiteuren. Deze bedraagt circa € 828.000 euro (2023: € 1.023.000).

Wij hebben vastgesteld dat u de opgenomen voorzieningen juist en volledig heeft verwerkt.

4.5 Prestatielevering jeugdzorg en WMO

Voor de daadwerkelijke uitvoering van de zorg heeft de Dienst, dan wel samen met andere opdrachtgevers, tal van zorgaanbieders gecontracteerd om de feitelijke zorg te leveren. Deze zorgaanbieders verstrekken zorg op basis van door de Dienst zelf vast te stellen indicaties waarbij vervolgens in de loop van het jaar de nodige contacten tussen de Dienst en zorgaanbieders, en tussen de Dienst en cliënten, in belangrijke mate via elektronisch berichtenverkeer zijn geweest.

Intern worden door de organisatie verschillende controles uitgevoerd om de rechtmatigheid en de prestatieleveringen van de bestedingen en verstrekkingen uit hoofde van de Jeugdzorg en Wmo vast te stellen. Als sluitstuk ontvangt de organisatie na afloop van het boekjaar van de zorgleveranciers productieverantwoordingen, waarbij boven een afgesproken grens een controleverklaring van de accountant van de zorgaanbieder vereist is. De organisatie analyseert de ontvangen verantwoordingen en controleverklaringen, legt verbanden met de eigen administratie, klachtenregistraties, contacten met zorgaanbieders en cliënten en vormt zich op basis van het totaal van deze informatie een oordeel over de vraag of de zorg in voldoende mate is geleverd en daarmee de zorgkosten juist en rechtmatig zijn betaald.

Wij constateren dat niet van alle zorgaanbieders een productieverantwoording inclusief controleverklaring is ontvangen. Specifiek voor twee middelgrote zorgaanbieders Jeugdzorg ontbreekt een productieverantwoording met controleverklaring en daarnaast voor meerdere kleinere zorgaanbieders Jeugdzorg de productieverantwoordingen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- **Controlebevindingen**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Wij hebben vastgesteld dat er sprake is van diverse (indirecte) controles, maar dat er geen conclusie is of alle geïndiceerde zorg ook daadwerkelijk geleverd is. Om deze redenen hebben wij de onzekerheden met betrekking tot de prestatielevering Jeugdzorg op € 502.000 bepaald en meegenomen als onzekerheid in het overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen in hoofdstuk 5.

4.6 Aanpassing Bado leidt tot aanscherping controlegrenzen

Medio april 2025 is de langverwachte aanpassing van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden van kracht geworden. Dat betekent dat met ingang van het boekjaar 2025 de grens van de zowel de rechtmatigheidsverantwoording als de accountantscontrole veranderen. Voor de rechtmatigheidsverantwoording geldt dat de maximale grens daalt van 3 procent naar 2 procent. Ook de berekeningsgrondslag verandert omdat de mutaties in de reserves niet langer meetellen als lasten.

Wij adviseren u om na te gaan of deze wijziging moet leiden tot een aanpassing in uw controleverordening. Daarnaast merken wij op dat de verwachting gerechtvaardigd is dat er vaker tot de conclusie moet worden gekomen dat het bestuur niet-rechtmatig heeft gehandeld.

Voor de accountantscontrole geldt de norm van 2 procent ook. Dat lijkt een verruiming ten opzichte van de huidige 1 procent, maar het nu gehanteerde onderscheid tussen fouten en onzekerheden komt te vervallen. Daardoor wegen onzekerheden, bijvoorbeeld met betrekking tot prestatielevering sociaal domein, zwaarder door dan tot nu toe het geval is. Dat betekent dat het bepalen van het mogelijke effect van onzekerheden op de jaarrekening belangrijk gaat worden.

Wij gaan u dan ook bij de controle over 2025 nadrukkelijker vragen om bij schattingen en geïdentificeerde onzekerheden de afloop van deze posten expliciet te beoordelen (backtesting).

5. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- **Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen**
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (Bado) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Ook gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Het Bado stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt neerwaarts afgerond € 874.000. Mochten wij niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 2.622.000. Het bedrag van € 2.622.000 is ook (afgerond) het door uw eigen bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u iets meer dan € 43.700.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Totaal verschillen getrouwheid	NVT	NVT	NVT
Onzekerheden onderhanden werk Jeugdzorg (zie paragraaf 4.3)	€ 1.257.000	€ 1.257.000	€ 1.257.000
Onzekerheid prestatielevering Jeugdzorg (zie paragraaf 4.5)	€ 502.000	€ 502.000	€ 502.000
Totaal onzekerheden getrouwheid	€ 1.759.000	€ 1.759.000	€ 1.759.000

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Verplichte rapportageonderdelen**
- Afsluiting

6. Verplichte rapportageonderdelen

6.1 Inleiding

Op grond van de verslaggevingsregels, de voorschriften die het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties uitvaardigt en ook de beroepsregels van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn een aantal rapportage onderdelen verplicht. In dit deel van het accountantsverslag hebben we deze opgenomen.

6.2 Rapporteren over fraude

Door maatschappelijke ontwikkelingen is er in toenemende mate aandacht voor fraudepreventie, maar ook op onderwerpen zoals corruptie, omkoping en (het bewust niet naleven van) wet- en regelgeving. Onder andere door de toenemende aandacht voor deze onderwerpen, wordt van organisaties steeds vaker gevraagd informatie te verstrekken over de visie, het beleid en het toezicht op integer handelen binnen alle afdelingen van uw organisatie.

U beschikt over een intern opgestelde frauderisicoanalyse. Dit vinden wij een goede zaak. Echter, wij adviseren u om de frauderisicoanalyse verder door te ontwikkelen naar een fraudebeheersplan.

Wij hebben ook geconstateerd dat het rapporteren over de verrichte werkzaamheden en uitkomsten van fraude en/of misbruik en oneigenlijk gebruik nog in onvoldoende mate terugkomt in de planning & control cyclus.

Vanuit onze eigen rol als accountant dienen wij ook een inschatting te maken van de frauderisico's, en gepaste werkzaamheden uit te voeren om te borgen dat er geen fraudes van materieel belang hebben plaatsgevonden. Onderdeel hiervan is het risico dat het management de interne beheersing doorbreekt, wat bij iedere organisatie een risico is. In dit kader beoordelen wij interne processen, zoals (de totstandkoming van) schattingen, ongebruikelijke transacties buiten de normale bedrijfsvoering en onzakelijke transacties met verbonden partijen. Onze werkzaamheden zien onder andere toe op vaststellen dat prestaties geleverd zijn en de wijze waarop u dit zelf borgt, het naleven van het interne inkoopbeleid en voor u relevante aanbestedingsregels. Bepaalde delen van de opbrengstverantwoording kunnen ook onderdeel zijn hiervan.

Als we aanwijzingen hebben van fraude communiceren wij dit met het bestuur. Indien fraude plaatsvindt in de top van de organisatie of als er niet voldoende herstelwerkzaamheden worden getroffen, zullen wij dit melden bij de externe toezichthouder.

Tijdens de controle hebben wij een professioneel-kritische houding betracht ten opzichte van frauderisico's in de jaarrekening. Wij merken op dat onze controle niet primair gericht is op het ontdekken van fraude. Tijdens de uitvoering van onze controles hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is van materiële fraude.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Verplichte rapportageonderdelen**
- Afsluiting

6.3 Continuïteitsbeoordeling

Onderdeel van de jaarrekeningcontrole is onze beoordeling of de organisatie in de twaalf maanden na afgifte van de controleverklaring de activiteiten kan voortzetten. Deze beoordeling bestaat uit verschillende onderdelen, te beginnen met uw eigen expliciete beoordeling op dit punt. Naarmate er meer aanleiding is, is de benodigde analyse ook uitgebreider. Onderdelen van uw beoordeling zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de ontvangen, toegezegde en vastgestelde subsidies, de mate waarin u eigen inkomsten weet te genereren en de door u gesignaleerde risico's en de wijze waarop u inspeelt op deze risico's.

Er zijn verschillende aspecten die van invloed zijn op de continuïteitsrisico's. Dit zijn macro-economische ontwikkelingen, zoals hoge inflatie, energieprijsontwikkelingen en mogelijke bezuinigingen als gevolg van politieke beslissingen. Wij verwachten van u dat u deze aspecten meeneemt in uw inschatting van continuïteitsrisico's. Uw analyse is immers het startpunt van onze eigen inschatting over uw continuïteit.

Wij hebben voldoende controle-informatie verkregen om met redelijke mate van zekerheid te kunnen concluderen dat continuïteit van uw organisatie in de komende twaalf maanden is geborgd.

6.4 Verantwoording Specifieke uitkeringen

Ter voorkoming van onnodige verantwoordingsdruk verstrekt het Rijk een groot aantal specifieke geldstromen die via het systeem van Single Information Single Audit, moeten worden verantwoord.

De verantwoordingsgegevens voor deze regeling worden opgenomen in de zogeheten SiSa-bijlage bij de jaarrekening. In tegenstelling tot de andere onderdelen van de jaarrekening is de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 niet alleen van toepassing op de getrouwheid, maar ook op de rechtmatigheid van de in deze bijlage opgenomen bestedingen. In de SiSa-bijlage zijn vrijwel alleen financiële gegevens opgenomen.

Vanwege de specifieke verantwoording is meer informatie nodig over de uitvoering van deze taken en regelingen. De verschillende voorwaarden maken het voorbereiden en controleren van de SiSa-bijlage een arbeidsintensieve klus.

De controlevoorschriften voor de SiSa-bijlage zijn opgenomen in de Nota verwachtingen accountantscontrole. Hierin staan onder meer de wijze waarop de controle moet worden ingestoken en zijn specifieke rapporteringsgrenzen voorgeschreven, te weten per specifieke uitkering:

- € 12.500 als de omvangsbasis kleiner dan of gelijk aan € 125.000 is.
- 10% indien de omvangsbasis groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk aan € 1,0 miljoen.
- € 125.000 indien de omvangsbasis groter is dan € 1,0 miljoen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Verplichte rapportageonderdelen**
- Afsluiting

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd met betrekking tot de SiSa-bijlage 2024 van de Dienst die deze grenzen overschrijden. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de bevindingen, ook als er geen fouten en onzekerheden zijn aangetroffen. In de bijlage bij dit accountantsverslag nemen we de verplichte tabel op. Deze tabel dient aan het ministerie van BZK ter beschikking te worden gesteld.

6.5 Verantwoordelijkheden in het controleproces

In de controleverklaring wijzen wij op de verdeling van de verantwoordelijkheden van de Dienst en de accountant in het controleproces.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarstukken in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten. Het is, en dat beschrijven we ook in de controleverklaring, onze verantwoordelijkheid om de controle van deze jaarrekening uit te voeren met in achtname van Nederlands recht waaronder het besluit accountantscontrole decentrale overheden en uw eigen controleprotocol. Het voldoen aan gedragsnormen, waar onafhankelijkheid zoals in de vorige paragraaf een onderdeel van is, hoort daarbij.

Onze controle plannen wij zodanig dat we een redelijke mate van zekerheid bereiken dat de jaarrekening geen materiele onjuistheden bevat als gevolg van fouten of fraude. Doordat we werken met steekproeven en andere technieken, bestaat de kans dat fouten ondanks het naar behoren uitvoeren van de controle niet ontdekt worden.

Het is overigens de primaire verantwoordelijkheid van directie en bestuur om voldoende maatregelen te nemen om fouten en fraude te voorkomen. Daarbij hoort eveneens dat maatregelen ter opsporing in de organisatie worden getroffen. In onze controle besteden wij om die reden uitgebreid aandacht aan deze maatregelen en voeren wij zelf werkzaamheden uit op posten en stromen die, in zijn algemeenheid of bij u, meer dan gemiddeld risicovol zijn.

Dat betreft onder andere schattingsposten, correctieboekingen, memoriaalboekingen en de beoordeling van de zakelijkheid van (mogelijk) ongebruikelijke transacties.

Ter afsluiting van het controleproces verstrekt het bestuur aan ons de bevestiging bij de jaarrekening. Hierin geeft u aan dat u alle door ons benodigde gegevens hebben verstrekt en dat de jaarrekening naar de laatste inzichten is opgemaakt. Wij hebben, behoudens de in hoofdstuk 5 opgenomen controleverschillen, geen specifieke elementen aan de bevestiging toegevoegd.

Wel hebben wij in de bevestiging bij de jaarrekening de aandacht voor continuïteit van de organisatie en de activiteiten. Hoewel de continuïteit bij decentrale overheden door het Rijk gegarandeerd is, kunnen wel degelijk effecten in de jaarrekening ontstaan als gevolg van keuzes van u en van de deelnemende gemeenten. De toevoeging behelst de bevestiging dat daar bij u geen sprake van is.

6.6 Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- **Verplichte rapportageonderdelen**
- Afsluiting

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen. Wij attenderen u wel op de aanstaande invoering van de NIS2-richtlijn. Deze normenset voor digitale veiligheid vraagt vooral meer van u op het vlak van IT-beleid en IT-governance. De bij u aangesloten gemeenten en de Dienst zelf zullen aan deze eisen moeten gaan voldoen aansturen van en het monitoren van afspraken met uw samenwerkingspartners zoals SDF en de gemeenten wordt dus nog belangrijker.

Zoals eerder aan u is gerapporteerd is het toezichthouden op uitbestede taken belangrijk, maar ook voor verbetering vatbaar. Een van de cruciale uitbestede taken is het IT-beheer aan het Shared Service Centrum Leeuwarden (SSC). In 2024 is door het SSC voor het eerst een rapportage verstrekt over de werking van de IT-beheersmaatregelen van het SSC. Dat is uiteraard een stap vooruit. De inhoud van de rapportage laat enerzijds zien dat een aantal verbeteringen zichtbaar zijn, dat een aantal basisnormen zoals back-up en recovery procedures formeel niet gehaald worden, maar in de praktijk wel in voldoende mate zijn ingeregeld. Vanuit correspondentie tussen de Dienst en de het SSC blijkt dat dit zowel bij de Dienst als bij het SSC de verhoogde aandacht heeft. Wij adviseren om de opvolging van de geconstateerde bevindingen actief te blijven monitoren.

6.7 Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de Dienst voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u, alsmede de deelnemende gemeenten, uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

7. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de Dienst voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen erop u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Bijlagen:

1. Tabel met bevindingen inzake de specifieke uitkeringen
2. Getekende controleverklaring
3. Ongetekende controleverklaring in enkelvoud
4. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

BIJLAGE BIJ ACCOUNTANTSVERSLAG 2024 SISA DIENST SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID NOARDWEST FRYSLAN

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Resultaat en weerstandsvermogen
- Controlebevindingen
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Verplichte rapportageonderdelen
- Afsluiting

Hierna volgt de door het ministerie van BZK voorgeschreven rapporteringstabel inzake SiSa.

Nummer specifieke uitkering conform SiSa-bijlage 2023	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
SZW G2B	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_deel openbaar lichaam 2024	NVT	NVT	NVT
SZW G3B	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking_deel openbaar lichaam 2024	NVT	NVT	NVT
SZW G4B	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_deel openbaar lichaam 2024	NVT	NVT	NVT
SZW G10B	Wet inburgering 2021_deel openbaar lichaam 2024	NVT	NVT	NVT
SZW G12B	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_deel openbaar lichaam 2024	NVT	NVT	NVT
SZW G13B	Onderwijsroute _deel openbaar lichaam 2024	NVT	NVT	NVT

Aspect controleverklaring	Oordeel
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening	Goedkeurend